

กว่าจะรู้ว่าต้นไม้
มีดอกผลก็สายเสียแล้ว
มรรคาแห่งเซน

ธรรมรัตน์ สุวตนะ

กว่าจะรู้ว่าต้นไม้มีดอกผลก็สายเสียแล้ว

มรรคาแห่งเซน

ธรรมรัตน์ สุวณะ

ชื่อเรื่อง กว่าจะรู้ว่าต้นไม้ไม่มีดอกผลก็สายเสียแล้ว มรรคาแห่งเซน

ชื่อผู้แต่ง ธรรมรัตน์ สุวณะ

ราคา 1500 บาท

คำโปรย ภิกโกริยะ เธอเจริญธรรมเช่นใด

ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงเจริญ

ข้า้นั้นเจริญธรรมโดยการมี

ภาวะนั้นแจ่มชัดด้วยปัญญา

ดูก่อน ภิกโกริยะ

เจ้าเจริญปัญญาให้เพียงแท้

แต่ภาวะนั้นแปรผันอยู่นิจ

อะไรที่ไม่แปรเปลี่ยนดูจปัญญามี

กระทำภาวะครอบคลุมโดยปัญญา

ดูสายน้ำที่ไหลไปตามร่องสูงต่ำ

ไหลท่วมจรดแนบเนื้อดินได้ทุกอณู

ปัญญานั้นครอบคลุมทั่วระแหง

เธอจักเหวี่ยงแหใดก็จับเหยื่อได้ด้วยปัญญา

ภิกโกริยะ การดำรงตนแฝงอยู่ในจริยธรรม

อยู่อย่างแนบแน่นกับศีลธรรม

กระทำตนเป็นผู้เบาต่อตณหา

มีโอกาสในการสร้างงามดี

นี่คือบุญกุศลของผู้นั้นยิ่งนัก

คำนำ

หนังสือเรื่อง

กว่าจะรู้ว่าต้นไม้ไม่มีดอกผลก็สายเสียแล้วมรรคาแห่งเซน

หาความเข้าใจ เข้าถึง สภาธรรม เวไนยสัตว์มีจิตนานา หยั่งถึงบ้าง หยั่งไม่ถึงบ้าง แล้วแต่ความลุ่มลึก ตื้นตื้น ลำดับ และจบจบขณะที่มีโอกาสได้รับธรรม นั้น ทาง จริตปัญญาพร้อมโอกาสแห่งกาลธรรมที่เหมาะสม ชอบ และไม่ชอบ แต่การรู้ธรรม นั้น เป็นความงามของใจ อันต้องทำความเข้าใจเสียก่อน ธรรมมีหลายวิถี ในเรื่อง “กว่าจะรู้ว่าต้นไม้ไม่มีดอกผลก็สายเสียแล้ว มรรคาแห่งเซน” เป็นธรรมฝ่ายเซน เรามุ่งยังฝังโพ้นเป็นโอกาสแห่งกาลธรรม ที่จะถูธรรมด้วยตัวโพลงของโศลกธรรม ที่จุไว้หลากหลายกุศโลบายถ้าเข้าใจ กระนั้นแล้ว ผู้เขียนยังอ่อนด้อยปัญญา ไม่เหมือนมื่ออาจเทียบต้นคำปัญญาเซน ยังแหล่งสถานดั้งเดิมของเซน ทั้งปัจจุบันและในอดีต แต่สิ่งหนึ่งที่นำเสนอกันพอแก้วสยในครั้งกระนี้ อันเป็นสารประโยชน์มากน้อย เพื่อไว้เป็นทางและประสบการณ์ เพื่อผ่อนคลายด้วยแง่ข้อดีของ ธรรมะ

ผู้เขียนปรารถนาฝากไว้ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างสรรค์สิ่งศึกษาหาปัญญาความรู้ พอสังเขปเท่าที่เป็น เท่าที่รู้ เพื่อเป็นสารประโยชน์สร้างสรรค์สิ่งงามในแง่มุมหนึ่ง ไว้ในท้องธาราสังคม...ฝากไว้กับ.....

ธรรมรัตน์ สุวณะ

ธรรมชาติ จักรวาล

ฟ้าดิน สมดุล

และสมบูรณ์ได้

ด้วยการ ดับแค่เพียง

ตัณหานานา

เจ้าดวงตาวัน ที่ร้อนผ่าว

ความลุ่มลุ่มคอนดอน

ของโลกใบนี้

สรรพสิ่งไม่แน่นอน

หากจะตั้งคำถามทบทวน

ในทางโลกที่ผ่านมา

ของคนรุ่นแล้วรุ่นเล่า

ถึงแก่จุดหมายปลายทาง

มิใช่ต่างคนต่างเดิน

ต่างคนต่างทำ

เราจะไปทางไหนกัน

หรือฉันจากมาไกล

จากบ้าน จากคู่ครอง

คนที่ฉันรัก

แล้วพุทธรักษา

ก็พรากรเราสอง

ฉันจะเป็นอะไรไปได้

ฉันเห็น ฉันดูถึง

แต่ฉันไม่รู้สิ่งใด

ตามหนทางโลก

อาจจะมองดูฉัน

อย่างเขรอะขระ

ถ้าไม่เรียกว่า

บุรุษอนาตา

หรือฉันเป็นพุทธรักษา

หากคิดจะตื่นรน
 ในโลกอันจิปาตะ
 มีอะไรกายกอง
 แห่งการครองวัตถุโอฬาร
 แต่อนาถหนอเธอ
 มันแสนจัญไรจริงจริง
 ในวัตถุโอฬารเหล่านั้น
 ถ้าเธอหามาแนบกาย
 ด้วยชีวิตร่างกาย
 กับการเข่นฆ่า
 แย่งเราแย่งเขา
 อะไรหรือเธอจะเกิดขึ้น
 มันพึงพาบทั้งโลกแล
 วรกายนี้ เป็นพุทธร
 ย่างย่ำดินมาจากดิน
 แล้วกลับคืน ให้อับดิน

หากฉันยิ้มเบิกบาน

กับทุกขเวทนา

อันท่วมทับกายกองโลก

แล้วหลุดพ้น

เพียงล่ำพัง มีหรือ

พระองค์ผู้ทรงสร้าง

จะให้ภัยฉัน

หากพุทธะ

ดำรงภาวะอยู่

ในจิตคนทุกคน

แล้วจิตคนทุกคน

ดำรงภาวะพุทธะได้

นั่นเธอเอ๋ย

มันจบวิญญะสงสารทั้งกระบวน

หากร่างกายแห่งฉัน โรยรา

แก่นจิตเป็นอมตะแล้ว

เธอสามารถ

เห็นมันได้

ภายในจิตเธอ

มันจะไปอยู่ใกล้ใกล้

แม้เราต้อง

พรากันตลอดกาล

หนทางโลก

ที่ย่างย่ำ มันแสน

ลำบากกาย ลำบากใจ

ความสละคราญ

แห่งพุทธะกิจ

มันจำเป็นต้องไปและ

ไปเพียงสถานเดียว

ว่างแล้วจึงมี

มีแล้วก็ จงว่างได้

หากฉันอดหิว
ใครจะให้ฉันทาน
ใครจะมองเห็น
โ้เธอที่รัก
ฉันมีเพียงแต่
พระองค์เท่านั้น
ยิ่งย่ำยาก
ไม่มีหนทางใด
เราละมาทุกสิ่ง
เดินร่อนเร่อย่างอนาถ
เราจะไปยังที่ใด
ในใจฉันมีแต่ข้าเธอ
ความฝันของฉัน
มาดับดินลง
ด้วยกองทุกขเวทนาของโลก
แม้จะมองผ่านเลยไปบ้าง

อะไรที่ดีบ้าง

ในโลกโลเกียะ

หากโลกที่หวัง

ตั้งอยู่สุดกู่

ความฝันที่ตรงกัน

ของมวลมนุษยชาติ

ที่จะเดินทางจรแรมไป

ยังจุดศานติภาพ

ขอเพียงความเข้าใจ

ที่ตรงและไม่ขัดแย้งกัน

ศานติสุขจะคืนสู่

แดนดินโลก อย่างเร็วพลัน

คืนวันผันผ่าน

รัตติกาลเวียนทิวา

อรุณรุ่งเบิกฟ้าใหม่

ใจคนคงสราญ

เบิกบานสุขสม

ย่ำดินบนหนทางเสรี

โดยไม่มีผู้ใด

เป็นทาสานุทาส

ยามพระวรกาย

แห่งพระชนม์ชีพจรอยู่ใน

ดินแดนทรชน

หากเราเป็นฟ้า

ในปลักคม

หทัยป่นปี้

ด้วยมายาโลกยกย่อน

ความหวังที่จะพินตาม

เราวาดฝัน

ในพระองค์

อันเคยสบเนตรกัน

ในคราครั้งก่อนแล

ข้าทึ่ย์น้อย

คงเป็นทาส

ในพระองค์แล้วแต่

จะพาเสด็จกิจ

ย้ายากไปทางใด

หากพระองค์

หวังสานติธรรม

ข้าทึ่ย์จะสนองกิจพลัน

ความยิ่งใหญ่แท้

เธอเอย แม้แต่พระราช

กษัตริย์มหจักรพรรดิ

ก็ต้องคืนวรกาย

กลับซบสู่เปลวเพลิงและพลี

เป็นฐลิติน

หากความหมายมัน

ที่จะครองวัตถุ

ที่เกินเลยกว่า
 ความจำเป็น
 คนที่มีมากแล้ว
 ยังคงหาและอยากมีมาก
 อย่างที่สุด
 โดยไม่แบ่งปัน
 หรือให้ทานกิน
 เพียงเศษเสี้ยวพิธีกรรม
 เชื่อเหลือเกิน
 ความยุ่งยาก
 และความลำบาก
 ทุกข์เข็ญ
 ของความอดหิวปากท้อง
 จะเกิดขึ้น
 ทั่วทุกทนระแหง

หากจะสมานฉันท์

สมาคมกันด้วย

ฉันมิตรภาพ

ที่ไม่เห็นแก่ตัวจัด

และไม่หวังประโยชน์แก่กัน

เราก็จะปรองดองกันได้เสียที

หากวรกายฉัน

ดับสิ้นลง

ยังดงแดนแห่งทูลชน

ก็ขอเป็นพลีเป็นเพลิงทาน

ในวันดีวันหนึ่ง

ซึ่งโอกาสแห่งกาลธรรม

อันเวไนยสัตว์ได้ทราบ

และเรียนรู้

เข้าถึงแก่นแท้

ของฉันได้บ้าง

ก็จะเป็นคุณ
โดยที่ฉันจะไม่กลับมา

ยังที่นี้อีกแล้ว

หากเธอมีรู้จัก

กับตัวเธอของจิตเธอ

และตัวสังขาร

โดยที่จิตเธอ

ไม่ตรงกับสังขาร

เธอตะเกียกตะกาย

ดิ้นรนค้นหาสิ่งภายนอก

นั้นเธอจะกำมือว่างเปล่า

และเปล่าดาย

ไม่สามารถได้อะไรที่ดีที่สุดได้

จิตรกรรม

กำหนดกรอบมิได้

ว่าจะเป็นสิ่งใด

หากเธอเพ่ง

และกำหนดตระหนัก

ถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นพิเศษ

ว่าต้องอย่างนั้น

ว่าต้องอย่างนี้

นั่น อัตตาตัวเดียว

กำลังกำเริบ

หากเราพลิกหน้าคัมภีร์ไปมา

กับการพลิกจิตภายในไปมา

อะไรจะหนักกว่ากัน

ทั้งสองทางนั้น

เป็นการปรุ้งทั้งสิน

ฟ้ายิ่งใหญ่

ดินยิ่งใหญ่

เต่าซ่อนตัวอยู่

ในกองขี้กองหนึ่ง

แต่ก็มีเท่านั้นเอง

ในหนทางมรรค

อันก้าวอย่างย่ำไป

แล้วกลับคืนหลังมิได้

เธอยืนยันที่จะไป

ยังแก้การ

ไม่กลับมาเกิดในโลกใบนี้อีกแล้ว

ก็ต้องไป...ไปต่อไป

ฉันเห็นจึงก้าวไป

หากฉันมองธรรมจิต

ไม่กล่าวอะไรไว้บ้าง

ฉันเห็นแก้ตัวจัด

นั่นละหรือหากเธอ

สันทะพายธรรม

ผูกกับจิต

ที่ไม่ปรุ้งแต่ง